

**ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการ
 ศึกษาระดับ 4 จังหวัดนครราชสีมา**
**Strategic Leadership of School Administrators in the Chokchai 4 Quality
 Development Network Center, Nakhon Ratchasima Province**

เสสรวง เจริญสันติเยะ¹ และองอาจ เทียมกลาง²

วิทยาลัยนครราชสีมา

Saesruang Charoensanthia¹ and Ongart Thiamklang²

Nakhon Ratchasima College

Corresponding Author E-mail : 6604033200166@nmc.ac.th

(Received: 11 May, 2025 ; Edit: 27 December, 2025; accepted: 27 December, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระดับ 4 จังหวัดนครราชสีมา 2) เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระดับ 4 จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระดับ 4 จังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 86 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan และสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 – 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระดับ 4 จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระดับ 4 จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จำแนกประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้าน ผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ผู้บริหารสถานศึกษา, ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์, ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระดับ 4

Abstract

This research aimed to 1) study the strategic leadership of school administrators in the Chokchai 4 Educational Quality Development Network, Nakhon Ratchasima Province, and 2) compare the strategic leadership of school administrators in the Chokchai 4 Educational Quality Development Network, Nakhon Ratchasima Province, classified by educational level and work experience. The sample consisted of 86 school administrators and teachers from schools in the Chokchai 4 Educational Quality Development Network, Nakhon Ratchasima Province, during the 2023 academic year. The sample size was determined using the Krejcie and Morgan table and stratified random sampling. The research instrument was a 5-level Likert scale questionnaire with a content validity index between 0.67 and 1.00 and a reliability coefficient of 0.98. Statistical analyses included frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The research findings revealed that:

1. The strategic leadership of school administrators in the Chokchai 4 Educational Quality Development Network, Nakhon Ratchasima Province... Overall, the level is high.
2. A comparison of opinions on strategic leadership among school administrators in the Chokchai 4 Educational Quality Development Network Center, Nakhon Ratchasima Province, categorized by educational level, showed no significant differences overall and in each aspect. Categorized by work experience, there were no significant differences overall, except for the aspect of leadership with a higher level of understanding, which showed a statistically significant difference at the .05 level.

Keywords : School administrators, strategic leadership, Chokchai 4 Quality Development Network Center.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และการแก้ไขเพิ่มเติมได้กำหนดหลักการสำคัญในการพัฒนาการศึกษาในประเทศไทย โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาผ่านการมีบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างสรรค์และพัฒนาระบบการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปทุกวัน ในมาตรา 5 ของ พรบ. นี้ ได้ระบุถึงหลักการสำคัญของการศึกษาที่มีความมุ่งมั่นในการสร้างคุณภาพการศึกษาผ่านการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งตรงกับการวิจัยที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้นำการศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เพื่อยกระดับการศึกษาในท้องถิ่น นอกจากนี้ ในมาตรา 6 ของ พรบ. การศึกษาแห่งชาติ ยังได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

ในการส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยที่มุ่งเน้นศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโชคชัย 4

ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกด้าน โดยมีการเน้นพัฒนาคุณภาพการศึกษาผ่านการมีผู้นำการศึกษาที่มีทักษะในการวางแผนกลยุทธ์และสามารถบริหารจัดการการศึกษาที่มีประสิทธิภาพในท้องถิ่น ซึ่งภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนการศึกษาให้ตอบโจทย์ต่อการพัฒนาประเทศในระยะยาว โดยเฉพาะในยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งมีเป้าหมายในการเสริมสร้างคุณภาพการศึกษาทุกระดับ โดยเฉพาะการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาผ่านการฝึกอบรมและการเสริมสร้างภาวะผู้นำในเชิงกลยุทธ์ เพื่อให้ผู้บริหารสามารถวางแผนกลยุทธ์ในการพัฒนาและจัดการการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล การวิจัยนี้จึงมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้นำในภาคการศึกษา โดยเฉพาะในระดับสถานศึกษา ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถใช้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนการศึกษาของพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (คณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนายุทธศาสตร์ชาติ, 2560) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 ยังได้กำหนดเป้าหมายในด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งรวมถึงการพัฒนาผู้นำการศึกษาผ่านการสร้างทักษะการวางแผนและการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ การวิจัยนี้จึงมีความสำคัญในการเสริมสร้างการเรียนรู้และพัฒนาทักษะการเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ในสถานศึกษา เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับท้องถิ่น

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ (Strategic Leadership) เป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะในระดับการบริหารจัดการสถานศึกษาซึ่งผู้บริหารต้องใช้ทักษะและความสามารถในการกำหนดทิศทาง การพัฒนาโรงเรียนในระยะยาวให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของประเทศและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจและเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว (Leithwood, 2006) ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์จะสามารถวางแผนและตัดสินใจในเชิงลึก เพื่อการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีความท้าทาย เช่น จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งมีความหลากหลายทั้งด้านสังคมและเศรษฐกิจ

ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโชคชัย 4 จังหวัดนครราชสีมา เป็นหนึ่งในเครือข่ายการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่ โดยเน้นการสร้างผู้นำการศึกษาที่สามารถใช้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการบริหารจัดการสถานศึกษา ซึ่งการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารในศูนย์เครือข่ายนี้จึงมีความสำคัญในการพัฒนาแนวทางในการยกระดับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโชคชัย 4 จังหวัดนครราชสีมา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาสถานศึกษาให้มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพต่อไป สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศ ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนากระบวนการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโชคชัย 4 จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโชคชัย 4 จังหวัดนครราชสีมาจำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์เครือข่ายพัฒนาการศึกษาโชคชัย 4 จังหวัดนครราชสีมาปีการศึกษา 2566 จำนวน 112 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดศูนย์เครือข่ายพัฒนาการศึกษาโชคชัย 4 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 86 คน และขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตาราง (Krejcie and Morgan 1970, pp. 607-610) และได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) และการสร้างแบบสอบถามจากตำราของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)
3. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยพัฒนาแบบสอบถามมาจาก ศราวุฒิ ผดุงชาติ (2563) ได้จำนวนแบบสอบถาม 30 ข้อ
4. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ
5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC : Index of item objective congruence) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00
6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
7. นำเสนอแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - out) กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน อำเภอเมืองนครราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 1
8. คัดเลือกข้อคำถามที่มีความเหมาะสมจำนวน 30 ข้อ มาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.98
9. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อประธานศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโชคชัย 4 จังหวัดนครราชสีมา
2. ผู้วิจัยส่งหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 86 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโชคชัย 4 จังหวัดนครราชสีมา ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังนี้
 - ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
 - ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
 - ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
 - ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
 - ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด
3. วิเคราะห์และเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโชคชัย 4 จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้ค่า t – test (Independent samples)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโชคชัย 4 จังหวัดนครราชสีมา ปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโชคชัย 4 จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ระดับปฏิบัติ		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง	4.31	0.24	มาก
2	ความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่างๆ มากำหนดกลยุทธ์	4.23	0.27	มาก
3	การมีความคาดหวัง และการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต	4.27	0.25	มาก
4	วิธีการคิดเชิงปฏิบัติ	4.18	0.29	มาก
5	การกำหนดวิสัยทัศน์	4.25	0.26	มาก
ภาพรวม		4.25	0.21	มาก

จากตาราง 1 แสดงว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา โชคชัย 4 จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.24) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.24) รองลงมาคือ ด้านการมีความคาดหวัง และการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.25) ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.26) ด้านความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่างๆ มากำหนดกลยุทธ์ $\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.27) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านวิธีการคิดเชิงปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.29)

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา โชคชัย 4 จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตาม ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ปรากฏดังตารางที่ 2-3

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา โชคชัย 4 จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ระดับปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	p-value
		ตรี					
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง	4.33	0.26	4.27	0.20	.968	.336
2	ความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้า ต่างๆ มากำหนดกลยุทธ์	4.21	0.29	4.27	0.20	-.815	.417
3	การมีความคาดหวัง และการสร้าง โอกาสสำหรับอนาคต	4.27	0.26	4.27	0.20	-.015	.988
4	วิธีการคิดเชิงปฏิบัติ	4.17	0.32	4.22	0.22	-.706	.482
5	การกำหนดวิสัยทัศน์	4.23	0.28	4.31	0.20	-1.184	.240
	ภาพรวม	4.24	0.22	0.27	0.18	-.472	638

จากตารางที่ 2 ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกชัย 4 จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกชัย 4 จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ต่ำกว่า 5 ปี		5 ปีขึ้นไป		t	p-value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง	4.39	0.26	4.25	0.22	2.632*	.013
2	ความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่างๆ มากำหนดกลยุทธ์	4.21	0.30	4.24	0.25	-.407	.685
3	การมีความคาดหวัง และการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต	4.29	0.29	4.25	0.22	.566	.573
4	วิธีการคิดเชิงปฏิบัติ	4.10	0.36	4.23	0.22	-1.843	.071
5	การกำหนดวิสัยทัศน์	4.22	0.29	4.27	0.23	-.921	.360
ภาพรวม		4.24	0.23	0.25	0.20	-.160	.874

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกชัย 4 จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้าน ผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาโคกชัย 4 จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ความสามารถของผู้บริหารในการสร้างวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน การคิดเชิงกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพ การส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม การสร้างโอกาสสำหรับอนาคต รวมถึงการจัดการทรัพยากรและการทำงานร่วมกันของทีมงานได้ดี การสร้างสิ่งเหล่านี้ส่งผลให้การบริหารสถานศึกษามีความสำเร็จและเติบโตในทิศทางที่เหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ จำรัส มุ่งเผือกกลาง และคณะ (2567) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา

ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีรัตน์ ประทุมโพธิ์และ อุไร สุทธิแย้ม (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2. ผลจากการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพ การศึกษาโชคชัย 4 จังหวัดนครราชสีมาจำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจ เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีการสื่อสารที่ดี มีการใช้กลยุทธ์ที่เหมาะสมในการบริหารสถานศึกษา และการบริหารจัดการที่มีมาตรฐาน ซึ่งทำให้ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันในการประเมินภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ สอดคล้องกับ งานวิจัยของ จำรัส มุ่งเผือกกลาง และคณะ (2567) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะ ผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรวิ อินทรนาค และรัตนา กาญจนพันธุ์ (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตบางเขน ลาดพร้าว สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตบางเขน ลาดพร้าว สังกัด กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

3. ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์เครือข่ายพัฒนา คุณภาพการศึกษาโชคชัย 4 จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้าน ผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีมาตรฐานการบริหารที่ชัดเจน พัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง มีวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกันกับ ครูผู้สอน การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และมีการปรับตัวของผู้นำที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจลจิรา จรูญแสง (2566) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติสังกัดมูลนิธิ คริสตจักรเซเวนธ์เดย์แอ๊ดเวนตีสแห่ง ประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติ สังกัดมูลนิธิ คริสตจักรเซเวนธ์เดย์แอ๊ดเวนตีสแห่งประเทศไทย จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรวิ อินทรนาค และรัตนา กาญจนพันธุ์ (2566) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตบางเขน ลาดพร้าว สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตบางเขน ลาดพร้าว สังกัดกรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรใช้ผลการวิจัยในการวิเคราะห์และปรับปรุงกลยุทธ์การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้การใช้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.2 ใช้ผลการวิจัยเพื่อเสริมสร้างการอบรมและพัฒนาผู้นำในระดับต่างๆ ทั้งผู้บริหารและครู โดยมุ่งเน้นที่ทักษะการคิดเชิงกลยุทธ์ การวิเคราะห์และการตัดสินใจ รวมถึงการพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกัน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

1.3 ผลักดันให้มีการทำงานร่วมกันระหว่างสถานศึกษาต่างๆ ในศูนย์เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4 โดยนำกลยุทธ์ที่ได้รับการพัฒนาไปใช้เพื่อยกระดับการศึกษารวมถึงการจัดการทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพและการปรับกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาผลกระทบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในระยะยาวต่อคุณภาพการศึกษา และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในระดับต่างๆ

2.2 ควรทำการศึกษาในด้านปัจจัยภายในและภายนอกที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ เช่น ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี หรือแม้แต่ปัจจัยทางจิตวิทยาและวัฒนธรรมการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษา ที่อาจมีผลต่อการกำหนดกลยุทธ์การบริหาร

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาวิทยาศาสตร์ชาติ. (2560). *ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560–2579)*. สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ.
- เจलगิรา จรุงแสง. (2566). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนนานาชาติสังกัดมูลนิธิคริสตจักรเซเวนธ์เดย์แอ๊ดเวนตีสแห่งประเทศไทย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยเอกชน.
- จำรัส มุ่งเผือกกลาง และคณะ. (2567). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา*. *วารสารการบริหารการศึกษา*, 18(1), 45–60.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 8). สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวัดและประเมินผลการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 5). สุวีริยาสาส์น.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (และที่แก้ไขเพิ่มเติม). (2542). *ราชกิจจานุเบกษา*.
- ศรีรัตน์ ประทุมโพธิ์ และอุไร สุทธิแย้ม. (2566). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2*. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 14(2), 89–104.
- อรวี อินทร์นาค และรัตนากาญจนพันธ์. (2566). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตบางเขนลาดพร้าว สังกัดกรุงเทพมหานคร*. *วารสารการวิจัยทางการศึกษา*, 11(1), 23–38.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
- Leithwood, K. (2006). *Teacher working conditions that matter: Evidence for change*. Ontario Institute for Studies in Education, University of Toronto.